

مقطع تحصیلی: کاردانی □ کارشناسی □ رشته: معماری .ترم: بهمن سال تحصیلی: 1398-1399 نام درس: نماد شناسی نام و نام خانوادگی مدرس: سیادتی آدرس email مدرس: تلفن همراه مدرس:	
جزوه درس: نماد شناسی .. مربوط به هفته : چهارم ☒ پنجم ☐ ششم ☐ text: دارد ☐ ندارد ☐ voice: دارد ☐ ندارد ☐ power point: دارد ☐ ندارد ☐ تلفن همراه مدیر گروه :	
اشکال هندسی و نمادهای مربوط به آن	
دایره	
یک نماد جهانی با معنی گسترده‌ای است. دایره نماد کمال و یکپارچگی بدون آغاز و مدت پایان و نیز نماد زمان است. زمانی که بعنوان زنجیره‌ای پی در پی بدنبال هم تکرار می‌شود. دایره در برابر مربع که نماد ایستایی و ثبات است نماد حرکت است. آسمان را با دایره نشان می‌دهیم بطوریکه گنبد در معماری ایرانی نماد آسمان است. دایره با الوهیت در ارتباط است به این دلیل دایره نورانی که در اطراف سرقدیسین می‌بینیم نشان دهنده این الوهیت است. بسیاری از نقش کف کلیساها به شکل دایره نقش شده است. دایره چون آغاز و پایانی ندارد اشاره به ابدیت دارد. دایره همچنین به شکل ماری است در حال بلعیدن دم خود است که همین نمادی از فناپذیری و ابدی بودن است. دایره همچنین نماید محوطه جادویی و غیرقابل است بدور فردی که در دچار صرع می‌شد دایره می‌کشیدند. چرخش سیار است بدور خورشید. ریتم بزرگ جهان است. دایره در سیستم اعداد صفر است. یکی از آشنا ترین سمبل‌های دایره حلقه ازدواج است که نماد تعهد و عشق ابدی است. همچنین دایره زمان را داریم. زمان در سرشکل دیروز، امروز، فردا دیده می‌شود. زندگی یک دایره بسته است که مدام تکرار می‌شود.	
مثلث	
مثلث یکی از نمادهای مذهبی رایج در غرب است و اغلب با تثلیث و یا فراماسونری در ارتباط است. مثلث ساده‌ترین شکل هندسی و همچنین اولین نماد دینی است. مثلث به عنوان اولین چند ضلعی کامل سمبل ثبات است. مثلث در مسیحیت نماد پدر، پسر، روح القدس است و نقوش قبل از مسیحیت نماد برخی خدا یان مصر بود.	

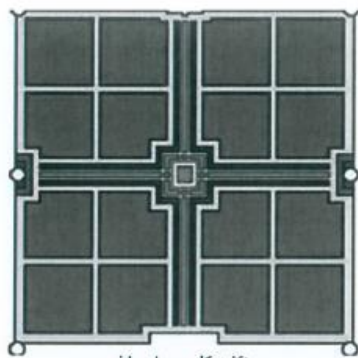

مثلث رو به بالا که بعضاً تیغ نیز به آن گفته می‌شده سمبل عروج و نیز قدرت و آتش است. مثلث رو به پایین که جام نیز نامیده می‌شود نماد آب، بارش و زنانگی است. مثلث در فراماسونری نیز اهمیت زیاد دارد و در نمادهای آنان بکار رفته است. این دو مثلث که با یکدیگر ترکیب شده مفهوم اتحاد آسمانی را می‌دهند. در سنت غرب به این علامت مهر سلیمان و یا ستاره داود می‌گویند. مثلث متوازی‌الاضلاع در آیین هندوئیسم نیز به مفهوم بیانگر اتحاد الهی و تعادل کامل انرژی مؤنث و مذکر است. برعکس تصویر عموم، ستاره داود هیچگاه سمبل اختصاص یهود نبوده است و عمدتاً در قرن نوزدهم بین یهودیان اروپای شرقی رواج پیدا کرد و بعدها بعنوان نماد صهیونیسم انتخاب شد. بسته این که مثلث چگونه قرار گیرد مفاهیم مختلفی را القاء میکند که بر روی پایه خود قرار بگیرد پایداری. اگر به روی نوک نیز قرار گیرد بی‌ثباتی و اگر نوک آن به شرق یا غرب صورت و تحرک را نشان میدهد.

مربع

مربع نمادی است از زمین. شکلی است ایستا و ثابت که احساس سکون و استحکام و استقرار را تداعی میکند. خانه‌ها اغلب در شکل مربع و مستطیل هستند. شکل مربع شامل نمادی است از برابری که همه اضلاع آن برابر هستند و اگر نبوندند مربع را تشکیل نمی‌دادند. بیشتر متونی که می‌خوانیم در سطوح مربع یا مستطیل نوشته شده‌اند. مربع تداعی کننده:

- نظم
- عقلانیت
- امنیت و استحکام

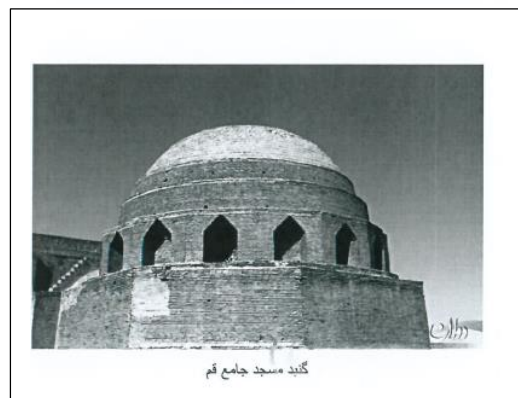
نقشه کلی چهار باغ

چرخه زمان

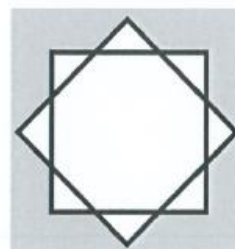
نقشه باغچه

گنبد مسجد جامع قم

حلقه نور در بیزانس

ستاره هشت پر معماری ساسانی

- یکنواختی و برابر است.

مربع همچنین مفاهیمی مانند:

- چهار فصل

- چهار جهت

- چهارعنصر

- و عدد چهار به خاطر اسم الله که از چهار کلمه تشکیل شده است.

از آن جایی که عدد ۴ با چیزهای مادی مرتبط است و مربع با آن پیوستگی دارد، معمولاً معرف مادیات است.

مربع و دایره گاهی اوقات برای نشان دادن آسمان و زمین با مادیت و معنویت در کنار هم قرار می‌گیرند.

مربع می‌تواند بعنوان نماد شهرنشینی و تمدن دیده شود. برای این که در طبیعت اکثر چیزها بطور طبیعی داریا لبه گرد و یا نامنظم هستند.

ساختمان های موقتی معمولاً چهارگوش نیستند. در نتیجه مربع نمادی از سکونت طولانی در شهرها از طرف دیگر با ساختمان‌ها و فرم‌های مربع ساخته شده است.

در اسلام، بهشت چهارباغ دارد و احتمالاً بر این مبنا است که باغ های ایرانی به چهاربخش تقسیم می‌شوند. اصفهان را در دوران شاه عباس بر مبنای چهارباغ ساختند.

مربع در ضمن نشاندهنده محدودیت میتواند باشد.

اصطلاح آنکادره از همین تعریف می‌آید و به معنی آدم بسته و غیر قابل انعطاف است.